

bene, e de
gnore be
scie al prie
digiente. Et
er già an
de c'most
yhu xpō.
ferno de
dic. u me
rica. Et L
le case, la
p'socfruct
dou amer
sia. Io dico
rosi e m're
aptiene.
mimi e del
aptiene.
goùinatot
epui orat
lidurissa ti
luy de le

Calauti
mere.
una ltra
tura. mai
bile parti
ta, conos
de chel

Prof. Sandro Bertelli

Paleografia II_2019-20

Lezione_13

Poggio Bracciolini e la
rinascita della
'littera antiqua'

Niccolò Niccoli

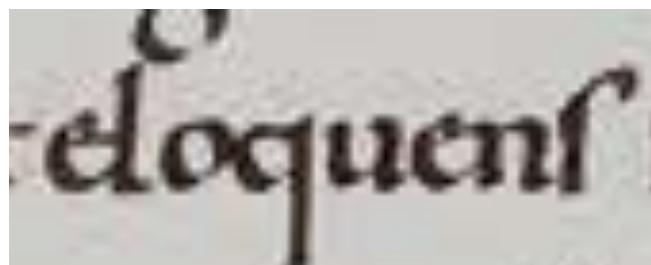
COLVCIO PYERI CANCELLARIO FLOREN
TINO ANTHONIVS DE BARUFFALDIS IM
MERITVS PHYSICVS FAVENTINVS.

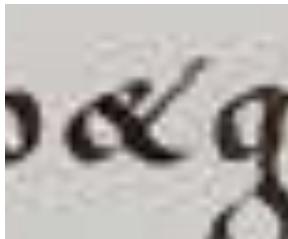
ON uereor clarissime uir/ne
me de eloquentia arguas ut
quondam petrarcha cuius fa
mam & operi totis affectib;
colo quendam alium physicū in quadā rei
senilium epistola ab ea retrahere arguto ser
mone satagebat. Quod utrū recte fecerit tuo
iudicio equo & grauissimo relinquatur. Non
igitur tibi ut eloquens scribo. nec cordi est/
me errore formionis apud hannibalem irre
tire. Fatuum enim reor si quis in eo quod sibi
non inest se ostentare nitatur. & in hac re apd
te potissimū. Ex nunc igitur non me ut elo
quentem sed potius ut gentem ad te scriben
do uenire profiteor. Agim igitur tecū a pri
ma lege inchoando amicū. ut recte qod

.. an minus recte

Tav. 135 – Estrazioni di lettere

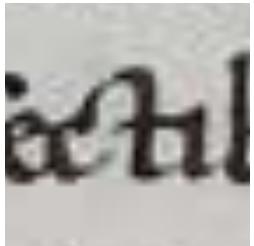
“s” finale dritta

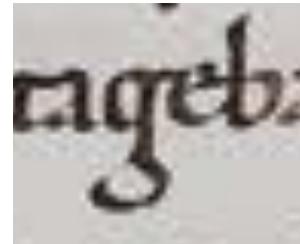
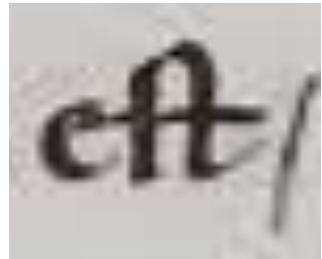
Legatura &
completamente
formata

Alfabeto capitale

Legatura “ct” e “st”

Lettara “g” con doppio
occhiello

M.TULLII.CICERONIS.DE.ORATORE.LIBER.PRIMVS.

O^{PT}ANTI.MIHI.SEPENVMERO.ET.MEMORIA

uetern repetenti p^{re}beati fuisse quinte frater illi uideri solet
qui in optima.r.p. quom & honor^e & reu^e gestar^e gloria
florerent. eū iuste cursum teneire potuerunt ut uel in
negotio sine piculo uel in otio cū dignitate esse possent.

Ac nunc qd mihi quoq; initū regescendi atq; animū ad utriusq; nostrū
preclara studia referendi fore iustū & ppe ab omnib^e ccessum esse arbitrii
si infinitus forensiū reu^e labor & ambitionis occupatio decursu hor^e etiam
etatis deflexu constitiss&. Quā spem cogitationū & consilioꝝ meoꝝ cum
graues cōmuniū rēpoꝝ tū uarij nr̄i casus fefellerunt. Nam qui lacus qeti^{ne}
& tranquilitatis plenissimus fore uidebatur in eo maxime moles molestiaꝝ

Tav. 137 – Sottoscrizione di Poggio al ms. Plut. 50.31

institutum putesq; effici posuerit: aut dum tibi roganti uoluerim
obsequi ueracundia negandi scribendi me imprudentia suscepisse.

FINIT. ORATOR.

SCRIPT. POGGIUS. MARTIN. PAPAE.V.

. SECRETAR.

VALEAS. QVI. LEGIS.

202951

M. TVLII. CICEROIS. EPISTOLARVM. AD M. BRVTVM. LI
BER. INCIPIT.

CICERO. BRVTO. SALUTEM. L. CLODIV S. tr.
pl. designatus valde me diligit. uel ut ēxq̄ NTIPIO
tepor. valde me amat. quod cum mihi ita persuasum
sit non dubito. bene enim me nosti. quin illum quoq;
iudices & a me amari. nihil enim mihi minus hominis
uidetur q̄ non respondere in amore iſi a quibus prouocer.
Si mihi uisus est suspicari. nec sine magno quidem dolore. Aliquid a suis uel
potius per suos iniquos ad te esse delatum. quo tuus animus a se esset alieni
or. Non soleo mihi brute quod tibi notum esse arbitror. temere affirmare de
altero. Est enī piculosum propter occultas homini uoluntates multiplicesq;
naturas. Clodi animū perspectum habeo. cognitū. iudicatū. multa eius indicia.
sed ad scribendum non necessaria. uolo enī testimoniū hoc tibi uideri potius q̄
eplām. auctus. antony beneficio est. cui ipsius beneficij magna pars ate est.
Ita cum nobis saluis uella saluū. In eum autem locum rem adductam intelli-
git. est enī ut scilicet minime stultus ut utriq; salvi esse non possint. itaq; nos ma-
uult. de te uero amicissime & loquitur & sentit. quare si quis scilicet ad te
de eo scripsit. aut si coram locutus est. peto a te etiam atq; etiā m. mihi ut potius
credas. qui & facilius iudicare possum. q̄ ille nescio quis & te plus diligo. clo-

L. et obit

11.

Tav. 139 – BML, Plut. 49.24 sottoscrizione di Poggio

quem quidem arbitramur cum officiis & rebus publicis secretum. cōtēto
probaturum. tum libenter nostra causa esse facturum. Adiuuabis igitur
mi capito. quod ut facias te uicementer etiam atq; etiam rogo.

M. TULLII CICERONIS EPISTOLARVM AD ATTICVM LIBER.
. XVI. EXPLICIT.

LIBER. POGGIJ SECRETARIJ APOSTOLICI OLIJ FVIT
Sj nūc dñi Benedicti Martinoj equitisaurati et presens
Q. undas sp̄tulas teneras ad paucus annos.
Spero cognoscere tempore dominicum.

202924